

ĐỀ THI GIỮA HỌC KÌ 2 – ĐỀ 11**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 12****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Phần I. Đọc hiểu (5,0 điểm)****Đọc đoạn văn sau và trả lời câu hỏi từ câu 1 đến câu 4:**

Nhìn theo bóng Tràng và bóng người đàn bà lúi thủi đi về bên, người trong xóm lạ lắm. Họ đứng cả trong ngưỡng cửa nhìn ra bàn tán. Hình như họ cũng hiểu được đôi phần. Những khuôn mặt hốc hác u tối của họ bỗng dựng rạng rỡ hẳn lên. Có cái gì lạ lùng và tươi mát thổi vào cuộc sống đói khát, tăm tối ấy của họ. Một người thở dài. Người khác khẽ thì thầm hỏi:

- Ai đấy nhỉ?... Hay là người dưới quê bà cụ Tứ mới lên?
- Chả phải, từ ngày còn mồ ma bà cụ Tứ có thấy họ mạc nào lên thăm đâu.
- Quái nhỉ?

Im một lúc, có người bỗng cười rung rúc.

- Hay là vợ anh cu Tràng? Ừ, khéo mà vợ anh cu Tràng thật anh em ạ, trông chị ta then then hay đáo để.
- Ôi chao! Giời đất này còn rước cái của nợ về. Biết có nuôi nổi nhau sống qua được cái thì này không?

Họ cùng nín lặng.

(Trích *Vợ nhặt* – Kim Lân)

Câu 1: Đoạn văn trên được viết theo phong cách ngôn ngữ nào?

Câu 2: Nội dung chủ yếu của đoạn văn là gì?

Câu 3: Câu văn “Những khuôn mặt hốc hác u tối của họ bỗng dung rạng rỡ hẳn lên. Có cái gì lạ lùng và tươi mát thổi vào cuộc sống đói khát, tăm tối ấy của họ” được sử dụng biện pháp tu từ? Tác dụng của biện pháp tu từ đó?

Câu 4: Từ nội dung đoạn văn trên, viết đoạn văn bày tỏ suy nghĩ của anh/chị về lòng nhân ái của con người.

Phần II. Làm văn (5,0 điểm)

Cảm nhận của anh/chị về nhân vật Việt qua tác phẩm *Những đứa con trong gia đình* của Nguyễn Thi.

Đáp án đề 11

Phần I. Đọc hiểu

Câu 1:

- Đoạn văn được viết theo phong cách ngôn ngữ nghệ thuật và phong cách ngôn ngữ sinh hoạt.

Câu 2:

- Đoạn văn kể lại những lời bàn tán của dân xóm ngụ cư khi nhân vật Tràng dẫn thị (người vợ nhặt) về.

Câu 3:

- Câu văn sử dụng phép tu từ đối lập: "khuôn mặt hốc hác u tối" – "rạng rỡ"; "đói khát", "tăm tối" – "lạ lùng và tươi mát".

- Ý nghĩa nghệ thuật: Nhà văn khẳng định chính khát vọng sống còn và khát vọng hạnh phúc đã làm cho tâm hồn của người nông dân trong đói khổ rạng rỡ hẳn lên.

Câu 4:

Đoạn văn cần đảm bảo các ý:

- Lòng nhân ái là gì?

- Biểu hiện của lòng nhân ái.

- Vai trò, tác dụng của lòng nhân ái đối với đời sống con người.

- Lên án lối sống tiêu cực

- Bài học cho bản thân

Phần II: Làm văn

*** Giới thiệu chung**

- Giới thiệu tác giả Nguyễn Đình Thi và tác phẩm *Những đứa con trong gia đình*.

- Dẫn dắt vấn đề cần nghị luận

*** Phân tích**

- Truyện *Những đứa con trong gia đình* được kết cấu theo những đợt hồi tưởng của người lính trẻ tên Việt bị trọng thương, thất lạc đồng đội trong mấy ngày đêm. Diễn biến truyện hết sức linh hoạt xáo động không gian lẫn thời gian, chéo quá khứ với hiện tại, trong đó nhân vật Việt hiện lên với đầy đủ các đặc điểm về tính tình, tình cảm, và tinh thần chiến đấu.

1. Tính tình hồn nhiên, thú vị

- Là một chiến sĩ trẻ, Việt vẫn giữ tính hồn nhiên của một chàng trai mới lớn. Việt luôn luôn giữ trong mình cái ná thun mà từ nhỏ cậu đã dùng để bắn chim. Còn hiện tại, Việt cầm súng tự động, bả súng còn thơm gỗ, đánh Mỹ bằng lê, ná thun vẫn còn nằm gọn trong túi áo.

- Bị thương nặng đến đêm thứ hai, trong bóng đêm vắng lặng và lạnh Việt không sợ chết mà lại sợ bóng đêm và sợ ma.

- Việt rất yêu thương chị Chiến nhưng hay tranh giành với chị, từ những đêm soi ếch ngoài ruộng đến việc lập chiến công. Soi ếch thì chú Năm đứng ra phân xử vì chị Chiến và Việt ai cũng giành phần nhiều là của mình, chị Chiến bao giờ cũng thương Việt. Sau này lớn lên, vết đạn bắn thẳng Mỹ trên sông Định Thủy, chị cũng nhường...

- Rồi đến đêm mít-tinh ghi lên lòng quân, hai chị em cùng tranh giành đi bộ đội, thật cảm động.

- Ở đơn vị, Việt rất yêu quý đồng đội nhưng không nói thật là mình bị thương, Việt giấu chị như giấu của riêng vậy. Cậu sợ mất chị mà!

2. Tình thương yêu gia đình sâu đậm

a) Vốn mồ côi, chị Hai ở xa, đưa em út còn nhỏ, tình cảm thương yêu Việt đối với chị thật sâu đậm. Sau khi cùng ghi lên vào bộ đội, sắp xếp việc xong. Việt và Chiến cùng khiêng bàn thờ má gửi sang nhà chú Năm. Việt khiêng trước. Chị Chiến khiêng bình bịch phía sau. Nghe tiếng chân chị, Việt thương chị lạ. Lần đầu tiên Việt mới thấy lòng mình rõ như thế. Còn mối thù thằng Mỹ thì có thể rờ thấy được, vì nó đang đè nặng ở trên vai.

b) Ngoài tình thương chị, Việt còn rất thương mến chú Năm. Tình cảm hình thành từ những ngày Việt đang còn nhỏ. Việt thương chú Năm vì hồi đó hay bệnh Việt. Mỗi khi cất giọng hò, chú làm như Việt chính là nơi cụ thể để gửi gắm những câu hò đó. Theo từng hình ảnh liên tưởng của chú Năm, có Việt biến thành tấm áo và quãng hoặc con sông dài cá khi thì Việt thành người nghĩa quân Trương Định, ngọn đèn biển gò Công hoặc ngôi sáng ở Tháp Mười.

c) Trong lúc Việt bị thương, hình ảnh của cha mẹ thân yêu luôn chập chờn ẩn hiện trong hồi ức của Việt với bao kỉ niệm chua xót lẫn ngọt ngào. Dường như cuộc đời vất vả của má, mọi ý nghĩ lặng lẽ trong đêm của má, cả những hiểm nguy gian lao của má đã trải qua một cách không hề sợ hãi, tất cả đều được gom và dồn lại vào trong ý nghĩ cuối cùng này: "Để má ráng nuôi bây lớn coi bây có làm được gì cho cha mày vui không?"

3. Tính cách anh hùng, tinh thần chiến đấu dũng cảm

a) Phải sống chiến đấu như thế nào, trả thù nhà, đền nợ nước sao cho xứng đáng là những đứa con trong một gia đình có truyền thống yêu nước, gắn bó với cách mạng từ thời chống Pháp đến thời chống Mỹ?... Việt đã chiến đấu bằng tất cả sức mạnh thể chất lẫn tinh thần, bằng ý chí bất khuất thừa hưởng từ một gia đình cách mạng. Ông nội của Việt, chú Năm, ba Việt đều tham gia kháng chiến chống Pháp. Cha bị Tây chặt đầu, mẹ bị trúng pháo của giặc, những hình ảnh thê thảm đó mãi in sâu trong tâm trí Việt. Chính mối thù nhà là động lực tinh thần và tình cảm thúc đẩy chị em Việt anh dũng chiến đấu.

b) Giữa trận đánh, Việt bị thương nặng. Mất liên lạc với đồng đội, trơ trọi một thân, chịu đói chịu khát, mình đầy thương tích, Việt vẫn can đảm chịu đựng, Việt mới cảm thấy chân tay tê dại, khắp người, nước hay máu không biết, chỗ ướt sưng, chỗ dẻo queo, chỗ khô cứng,... Trời tối, Việt cho mũi lê đi trước, rồi tới hai cùi tay, hai cái chân nhúc nhồi cho nó đi sau cùng. Sau đó, Việt bò gáp qua những cái gì nữa Việt không cần biết, quên khắp cả người đang bị rỉ máu, quên cả trận địa sắt thép ngồn ngồn mà một cành cây nhỏ đụng vào người Việt bây giờ cũng làm nặng thêm thương tích.

c) Dù lúc tỉnh lúc mê, Việt vẫn ở tư thế sẵn sàng chiến đấu mỗi khi choàng dậy, Việt day hòng súng về hướng đó “Nếu mày đổ quân thì súng tao còn đạn”, Việt ngằm bảo bọn địch khi nghe tiếng xe bọc thép của chúng chạy mỗi lúc một gần.

- Tỉnh dậy lần thứ tư giữa đêm sâu thẳm, nghe tiếng súng đồng đội từ nơi xa, Việt vẫn cố gắng bò về hướng đó. Việt đã cố gắng bò đi được một đoạn, cây súng đẩy đi trước, hai cùi tay lôi tay của người theo. Việt cũng không ý thức rằng mình đang bò đi, mà chính trận đánh đang gọi Việt đến.

- Cuối cùng, đồng đội đã tìm được Việt. Dù kiệt sức, Việt vẫn giữ tư thế sẵn sàng chiến đấu sinh tử với kẻ thù: một ngón tay của cậu vẫn còn nhúc nhích, một viên đạn đã lên nòng và chung quanh cậu, dấu xe bọc thép còn nằm ngang dọc. Hình

ảnh người lính bị thương vẫn giữ tư thế sẵn sàng chiến đấu đến hơi thở cuối cùng đã thể hiện được tính cách anh hùng của nhân vật.

*** Đánh giá**

Loigiaihay.com